

Kurzuscím: Kontrasztív grammatika 2 - szintaxis
Típus: szeminárium
Kód: BTNM415OMAL
Heti óraszám: 2
Kreditszám: 2
A számonkérés módja: gyakorlati jegy
Oktató: Iványi Zsuzsanna

Leírás:

A szeminárium a német és magyar nyelv szintaktikai rendszerét veti egybe, felfedve a köztük lévő strukturális azonosságokat, hasonlóságokat és különbségeket. A tanegység célja, hogy a hallgatók kontrasztív nyelvészeti ismereteiket kamatoztatni tudják a nyelvtanulásban és a nyelvoktatásban, képesek legyenek elkerülni a negatív nyelvi interferencia jelenségeket, s tudatos nyelvhasználókká váljanak. A kurzus a főbb mondat típusokat, egyszerű és összetett mondat szerkezeteket, a mondatrészeket és a mellékmondatok mondattani szerepét tárgyalja, s célzott feladatok elvégzésével helyezi az elméleti ismereteket a nyelvi gyakorlatba.

Kitér az írott és beszélt nyelv közti különbségekre, a beszélt nyelv grammatikájára, a beszélt nyelv tipikus szintaktikai konstrukcióira is.

Értékelés:

Házi feladatok, órai munka, írásbeli dolgozatok alapján.

Tematika:

Hét	Téma
1.	Bevezetés. Általános információk
2.	Mondatfajták és mondat szerkezet típusok.
3.	Szófajok, mondatmag és mondatrészek.
4.	Alany és állítmány. Allítmány típusok és bővítmények.
5.	Főnévi igeneves és melléknévi igeneves szerkezetek.
6.	Jelzői szerkezetek. Határozók.
7.	Mellérendelői és alárendelői összetételek
8.	Mellékmondat típusok. A mellékmondatok funkciója
9.	Írott nyelv vs. beszélt nyelv
10.	Verbális kommunikáció. Különleges szintaktikai konstrukciók 1
11.	Különleges szintaktikai konstrukciók 2
12.	Különleges szintaktikai konstrukciók 3
13.	Záró dolgozat.

Kötelező irodalom:

Pilarský, J. (Hrsg., 2013). *Deutsch-ungarische kontrastive Grammatik*. Band 2 und 3. Debrecen: Kossuth Egyetemi Kiadó.

DUDEN - BAND 4. DIE GRAMMATIK (2005a). 7., völlig neu erarbeitete und erweiterte Aufl. Mannheim: Bibliographisches Institut & F. A. Brock

Ajánlott irodalom:

- Dürscheid, Christa (1995): Passivische Konstruktionen im Deutschen und Ungarischen. In: Jahrbuch der ungarischen Germanistik, 109-126.
- Juhász, János (Hg.) (1980): *Kontrastive Studien Ungarisch-Deutsch*. Budapest.
- Kessler, Borbála (2000, Hrsg.): *Magyar grammatika*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.
- Kiefer, Ferenc (1999): Alaktan. In: É. Kiss, Katalin / Kiefer, Ferenc / Siptár, Péter (Hrsg.): *Új magyar nyelvtan*, 185-290. Budapest: Osiris Kiadó.